

Full adjunt Exercici de curs

Escola Tècnica Superior d'Arquitectura del Vallès
Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori
Quadrimestre de primavera Curs 2012 - 13

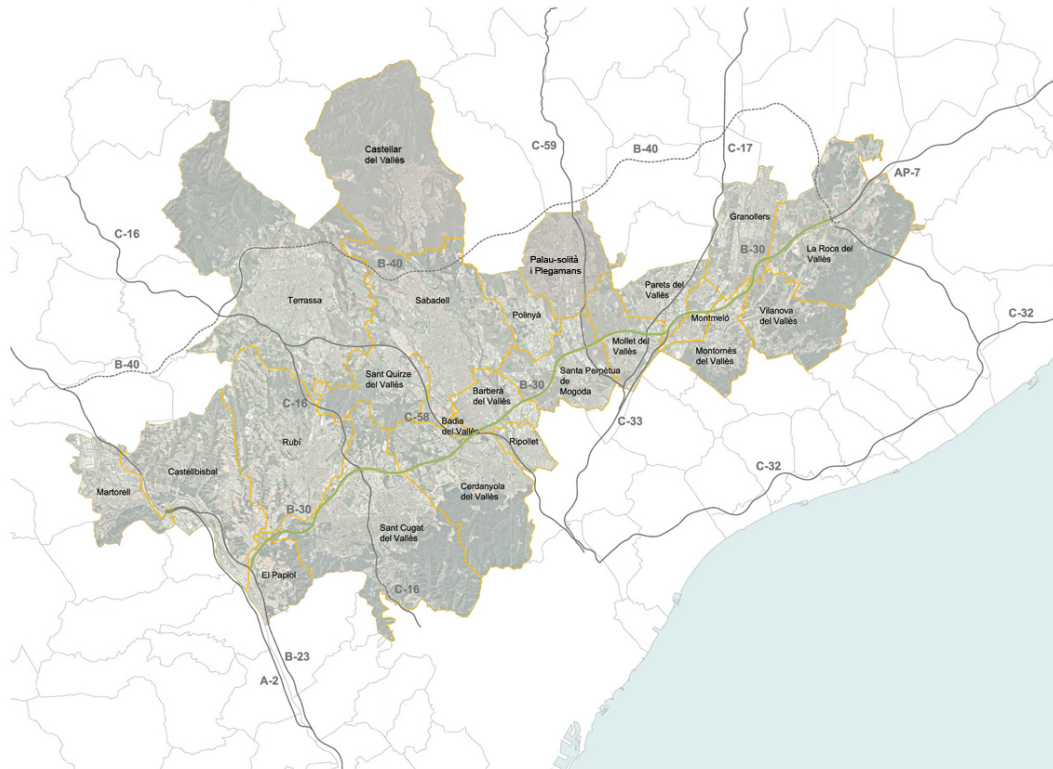
Urbanística VIII Projectes de Ciutat en la ciutat - mosaic- territorial
<http://urb8.50webs.com>

REGENERAR LA CIUTAT

Els llocs i els temes emergents de projecte a la Barcelona metropolitana
Professor: Carles Llop i Torné (DUOT UPC)
Professors col·laboradors: Xavier Matilla (DUOT UPC)
Doctorands UPC: Marta Carrasco, Konstantinos Kourkotas

LABORATORI: B-30

LABORATORI D'ESTRATÈGIES PROJECTE DE CIUTAT
Estratègies urbanes i territorials en la Barcelona metropolitana

© 2012 Ajuntament de Sabadell

Martorell
Castellbisbal
El Papiol
Rubí
Terrassa
Castellar
Sant Quirze del Vallès
Sant Cugat del Vallès
Cerdanyola del Vallès

Ripolllet
Barberà del Vallès
Badia
Sabadell
Polinyà
Palau-solità i Plegamans
Santa Perpètua de Mogoda
Mollet del Vallès

Paret del Vallès
Montmeló
Montornès del Vallès
Vilanova del Vallès
Granollers
La Roca del Vallès

Sobre la cubeta del Vallès l'enclau territorial estratègic de la B-30, històricament el corredor del Vallès, és el punt de partió d'aigües entre el Llobregat i el Besòs. Lloc de pas de les xarxes que comuniquen Barcelona amb els territoris d'Europa, el sud de Catalunya i la península Ibèrica, és a més el gran espai d'articulació de les ciutats de l'arc de la metròpoli de Barcelona. La seva actual situació urbanística es caracteritza per una ocupació extensa del seu territori amb una dualitat de formes de creixement -entre ciutat compacta i urbanitzacions difoses pel territori. En termes de nova ocupació de sòl dels darrers decennis, cal constatar la manca de compleció urbana i la necessitat de reprogramar alguns dels sòls urbanitzats no ocupats, plantejant nous reptes d'abordar actuacions de millora de la ciutat existent pel que fa a la seva estructura i composició interna, així com de les relacions ciutat - territori, d'acord amb les noves demandes urbanístiques, ambientals, culturals, socials i econòmiques.

Algunes informacions

El procés de creixement dels municipis de la regió metropolitana i l'ocupació territorial de la mateixa, ha generat fortes disfuncions urbanístiques, ambientals i socials. En lloc d'una nostàlgia sobre el territori perdut, el 'projecte de ciutat' exigeix una actitud renovada per fer front a les demandes socials de qualitat de vida, de qualitat urbana i de sostenibilitat ambiental alhora que cerca la identitat urbana i el lloc específic dins els territoris metropolitans.

Quines són les estratègies i les actuacions que s'estan desenvolupant des de la política urbanística municipal i des de les instàncies supramunicipals? Quines estratègies o actuacions es podrien proposar de bell nou?

Per tal d'aprofundir en aquestes qüestions es proposa un exercici conjunt de curs, que faci un 'survey', una radiografia de l'estat de l'art del territori B-30 mitjançant una **mirada analítica sobre els seus 'problemes' i 'oportunitats'** a l'escala de la ciutat i de la ciutat-regió metropolitana, per tal de proposar estratègies, actuacions i propostes projectuals per abordar-les, en clau de "projecte de ciutat".

Com procedir amb l'exercici?

En grups desenvoluparem el següent treball que es detallarà en les sessions de tutoria de grup:

PROCEDIMENT que seguirem

Observar Anàlisis	Comprendre Avaluació	Actuar Proposta
------------------------------------	---------------------------------------	----------------------------------

FASES de producció del treball

Debilitats Amenaces Fortaleses Oportunitats	Impressions Dades Documentació Referents	Estratègies Actuacions Propostes
--	---	---

DOCUMENTS que generarem

1. IMPRESSIONS
2. DIAGNOSI-DAFO
3. ATLAS
4. QUADERN DE PROPOSTES

1. IMPRESSIONS 26 02 1013

> **Objectius:** transmetre les percepcions de la primera visita del territori i els municipis mitjançant el format de descripció de recorreguts, àmbits, a través de l'eina fotogràfica i els muntatges comunicatius a l'abast. Preparar itinerari, elaboració de quadern d'imatges, primers apunts i notes.

> **Alguns tòpics de referència:**

- Ciutat heretada - Ciutat transformada
- Ciutat fosca_Ciutat de clars obscurs
- Ciutat de grumolls_Ciutat heterogènia
- Ciutat de ponts_Ciutat de desconexions
- Ciutat dependent_ Ciutat centre
- Ciutat connectada_Ciutat dividida
- Ciutat obrera_Ciutat dormitori
- Ciutat densa_Ciutat de convivència
- Ciutat compacta_Ciutat jardí
- Ciutat comercial_Ciutat multicultural
- Ciutat ferida_Ciutat roturada
- Ciutat trencadís_Ciutat descompensada
- Ciutat limitada_Ciutat de multirealitats
- Ciutat monofuncional_Ciutat d'oportunitats

> **Format paper:** 10 postals 10x15cm, encadenades i desplegable en vertical

> **Format digital:** arxiu pdf únic de mida<25Mb

2. DIAGNOSI_INFORME DAFO

> **Objectiu:** identificar Debilitats - Amenaces - Fortaleses - Oportunitats de l'espai territorial

> **Format paper:** 1 full din-A4 vertical

> **Format digital:** arxiu pdf únic de mida<25Mb

3. ATLES

> **Objectiu:** mapificació interpretativa de la realitat urbana i territorial a partir dels tòpics proposats.

> **Format paper:** fulls A3 vertical. Espai 2cm inferiors amb nom autors esquerra i títol treball dreta, tipografia Arial

> **Format digital:** arxiu pdf únic de mida<25Mb

> **Continguts (índex de referència):**

1- MATRIU BIOFÍSICA

- MEDI RECEPTOR_TERRITORI SUPORT

2- DADES DE REFERÈNCIA

- Timeline de les dades i fets històrics rellevants en la evolució urbana del municipi
- Indicadors urbans: habitatge, activitats econòmiques, dinàmica socioeconòmica del municipi
- Dades ambientals del municipi

3- EVOLUCIÓ URBANA

- TEIXIT EDIFICAT
 - El centre històric
 - Els teixits residencials contemporanis
 - El comerç urbà
 - Activitats terciàries
 - L'activitat industrial
- PATRIMONI
 - Elements, espais i conjunts arquitectònics
 - Esdeveniments culturals comunitaris i l'espai públic

4- ESTRUCTURA URBANA

- ESPAIS OBERTS TERRITORIALS I ESPAIS PÚBLICS URBANS
 - ELS EQUIPAMENTS
 - XARXES DE LA MOBILITAT
 - FERROVIÀRIES:
 - Traçat i integració urbana
 - Les estacions de ferrocarril
 - VIÀRIES:
 - Estructura viària
 - Les vies supramunicipals (metropolitanes)
 - Els espais del vianant
 - Els espais del transport públic
 - Servei Bici
- GESTIÓ:
- Estratègies i dispositius de la gestió de la mobilitat

5- PLANEJAMENT VIGENT

- Planejament municipal vigent

4 QUADERN DE PROJECTES

> **Objectiu:** plantejament d'estratègies, actuacions i propostes de projecte de ciutat, a partir de la interpretació de la realitat urbana i territorial (Impressions, DAFO i Atles) i de les oportunitats detectades.

> **Format paper:** fulls a3 vertical. Espai 2cm inferiors amb nom autors esquerra i títol treball dreta, tipografia Arial

> **Format digital:** arxiu pdf únic de mida <25Mb

> **Continguts (índex de referència) temes projectuals:**

- Les articulacions dels límits de la ciutat amb la Serra de Collserola i la cubeta del Vallès
- El sistema verd, els espais naturals i el *system parc* metropolità
- La reprogramació d'usos i el reciclatge dels teixits urbans
- La reprogramació de les activitats econòmiques i els nous espais de la producció
- La valorització ambiental, propostes per la millora del metabolisme urbà
- Propostes per la nova gestió de la mobilitat i la transformació del carrer i l'espai públic
- Nous centres urbans: eixos urbans i places equipades
- La reconversió de les carreteres intermunicipals com avingudes metropolitanes
- La integració dels ferrocarrils
- Projectes en els teixits residencials i els espais de les activitats econòmiques

Materials a disposició:

Bases

- Cartogràfiques: carto 5000 ICC (dxf)
- Ortoimatges: orto 2500 ICC (sid)

Documents de Planejament

Pla General Metropolità

Pla Territorial Metropolità de Barcelona

Webliografia

l'Associació Àmbit B30	http://www.b30i.cat/b30/p/inici_cat.asp
Ajuntament de Sant Cugat del Vallès	http://www.santcugat.cat
Àrea Metropolitana de Barcelona	http://www.amb.cat
Institut cartogràfic de Catalunya	www.icc.cat
Institut d'Estadística de Catalunya	http://www.idescat.cat
Registre de planejament de Catalunya	ptop.gencat.cat/rpuportal
Mapa urbanístic de Catalunya	ptop.gencat.cat/muc-visor
Observatori de l'activitat econòmica de les ciutats	www.eixos.cat
European Urban Knowledge Network, EUKN	http://www.eukn.org/Spain/es